

Mai vei Elder Russell M. Nelson
Ena Kuoramu ni iApositolo Le Tinikarua

Me Laurai Nomu Vakabauta

Ena veisiga yadua, ena nomu ilakolako ki na nomu icavacava tawamudu, mo vakalevutaka nomu vakabauta. Vakaraitaka nomu vakabauta! Me laurai nomu vakabauta!

Kemuni na taciqū kei na ganeqū, keimami vakaraitaka yani na titobu ni neimami loloma ka vakavinavinakataki kemuni. Sa vakavinavinakataki na neimami ilesilesi vei kemuni.

Dua na gauna ni vodo waqavuka, a kaya mai o pailate ni na voravora na ilakolako sobu ka mera vakadreta vakavinaka na pasidia na nodra beleti. E dina sara, a voravora mai. A kaukauwa sara. Ena idabedabe veibasai ena yatu e muri vei au, sa domobula e dua na yalewa. Ni lutu ka sakure na waqavuka, a kaila vakadomoilevu. A tovolea o watina me vakacegui koya ia a sega ni rawa. Sa levu cake tikoga na domona me yacova ni keimami sa sivita na vanua voravora o ya ka ro vakavinaka sara yani. Ena gauna ni nona rere, au lomani koya sara ga. Baleta ni iwali ni rere na vakabauta, au diva meu a vaqacotaka nona vakabauta.

Ni oti, era sa sobu sara na pasidia, ka mai vosa vei au o watina. A kaya, “Ni vosota a rere sara ga vakalevu o watiqū. Au a vakacegui koya rawa ga niu tukuna ‘E vodo tale tiko ga oqo o Elder Nelson, kua ni lomaleqa.’”

Au sega ni vakadeitaka ni noqu tiko ena waqavuka oya a dodonu me vakacegui koya, ia meu na kaya ni dua na ka dina ena noda bula oqo ni vakatovolei ka bole ni noda vakabauta. Eso na gauna na veivakatovolei oqo eda sotava kina na veika ni mate se bula. Vei koya na yalewa nuiqawaqawa o

ya, na waqavuka sasakurekure vakaca oya sa kauta mai e dua vei ira na gauna eda veiwadravi saraga kina kei na qaqaco vinaka ni noda vakabauta.

Ni da tukuna na vakabauta—na vakabauta e rawa ni toso kina na ulunivanua—eda sega ni tukuna vakararaba tiko na vakabauta ia na vakabauta na Turaga o Jisu Karisito. Na vakabauta na Turaga o Jisu Karisito ena rawa ni vaqacotaki ni da vulica na veika baleti Koya ka bulataka noda lotu. Na ivakavuvuli ni Turaga o Jisu Karisito a vakarautaka na Turaga me vakatorocaketaka noda vakabauta. Na ivosavosa nikua, na ibalebale ni vosa na *lotu* e duidui na kena ibalebale ki na veimataqali tamata.

Na vosa na *lotu* e kena ibalebale “mo vauci” se “semati lesu” vua na Kalou.¹ Meda qai tarogi keda mada, eda sa vauci vakaukauwa beka vua na Kalou me laurai noda vakabauta, se da sa vesu tiko ki na dua tale na ka? Me vaka, noqu rogo italanoa ena mataka ni Moniti baleta na veitacici saumi ena Sigatabu sa oti. Eso era maqusa ena sarasara, au nanuma de rairai sa “semati lesu” walega na nodra “lotu” ki na dua na mataqali polo ni qito.

Meda dui tarogi keda mada, se sa tiko evei na noda vakabauta? E tiko beka ena dua na timi? E tiko beka ena dua na ivakatakilakila? E tiko beka vua e dua na tamata rogo? Na timi qaqā era rawa ni druka. Era na seyavu na tamata rogo. E tiko ga e Dua e taqomaki kina na nomu vakabauta, o ya vua na Turaga o Jisu Karisito. Ka sa gadrevi me laurai nomu vakabauta!

A vakaraitaka na Kalou ena *imatai* ni Nona Vunau e Tini, “Me kakua vei iko na kalou tani.”² A kaya talega, “Drau kakua ni rere se lomalomarua; ia mo drau vakaliuci au e na nomudrau nanuma kecega.”³ Ia e vuqā na tamata era raica duadua ga na nodra ilavo ena baqe me ra kune vakacegui kina se vei ira na tamata mera muria nodra ivalavala.

Ira na vuniwai, dauravuli, kei na daunipolitiki ena dau vakatovolei nodra vakabauta. Ni ra saga nodra lalawa, ena laurai beka na nodra lotu se na vunitaki. Era sa semati lesu beka vua na Kalou se tamata?

Au a vakatovolei vakaoqo ena vuqa na yabaki sa oti ni a vunauci au e dua na itokani vuniwai ena noqu a sega ni wasea tani noqu kila vakavuniwai mai na noqu vakabauta vakalotu. A vakarota meu *kua* ni cokoti rau vata. Meu na cakava beka vakacava? Na dina ga na dina! E sega ni rau tawasei, ka sega ni rawa me vakatikikitaki e dua na tikina.

Se yaco mai na dina mai na dua na volau ni vakadidike se mai na ivakatakila, na dina kece e lako mai vua na Kalou. Na dina taucoko sa tiki ni kosi-peli i Jisu Karisito.⁴ Ia, au a kerei meu ubia na noqu vakabauta. Au a sega ni muria na kerekere nei noqu itokani. Au a vakaraitaka noqu vakabauta!

Ena sasaga kece vakavuku, e gadrevi kina na ivakarau ni cakacaka e dodonu kece. Era vakamareqeta na vuku na nodra vosa vakadoudou. Ia ena sega ni rawati na galala e taucoko ke dua na tiki ni vuku e “vaglalalataki” ena lawa ni tamata.

Ena sega ni vakawaleni na dina vakayalo—vakabibi na ivakaro vakalou. Ni maroroi na ivakaro vakalou e kauta mai na veivakalougatataki, ena veigauna! Ni voroki na ivakaro vakalou

ena yali na veivakalougatataki, ena veigauna!⁵

Ena vuqa na leqa baleta ni vakasinaiti tu na vuravura oqo ena tamata tawakilikili. Na nodra inaki kei na gagadre e vakauqeti vakalevu ena nodra vakabauta se tawavakabauta. E vuqa era vakaliuca eso tale na ka, ka segai na Kalou. Eso era saqata tiko na semati tiko ni lotu ki na bula ni gauna oqo. Ena veitabayabaki kece, era tiko nikua eso era vakasewasewana se tabaka sobu na bula galala ni lotu. Eso era beitaka na lotu ena kena sa ca vakalevu o vuravura. E dina, ni so na gauna sa vakayacori na ivakarau ca ena vuku ni lotu. Ia ni bulataki na lotu savasava ni Turaga, o ya me sasagataki meda tisaipeli dina i Jisu Karisito, sa ivakarau ni bula ka ilesilesi ni veisiga ka na vakarautaka na veidusimaki vakalou. Ni ko bulataka nomu lotu, ko sa vakayacora tiko nomu vakabauta. O sa vakaraitaka tiko nomu vakabauta.

Sa kila tu na Turaga ni ra gadreva na Luvena mera vulica na sala mera kunei Koya kina. “Sa qiqa na matamata ni koro,” a kaya o Koya, “ka rabalilai na sala sa basika ki na . . . bula . . . , ia sa lewe lailai sa kunea.”⁶

Na ivolanikalou oqo sa dua vei ira na sala uasivi me kunei kina noda salatu ka tudei kina. E na veitaqomaki vinaka talega na kila ka vakaivolankalou. Me vaka, ena itukutuku kei vuravura, na mate veitauvi vakataka na “mate ni vakasucu” era sa mate kina e vuqa na tina vinaka kei ira na luvedra. Ia e tu ena Veiyalayalati Makawa, ka a volai ena 3,000 na yabaki sa oti, na ivakavuvuli donu mera qaravi kina na tauvimate!⁷ E vuqa era mate baleta ni nodra vuku na tamata era sa sega ni muria na vosa ni Turaga!

Kemuni na taciqa kei na ganequ lomani, na cava eda sa calata tiko ena noda bula keda sa “dauvakatavulici tiko, [ia] ka sega ni rawata mera kila na ka dina?”⁸ Eda rawa ni vakavukui cecere sara mai na ivolanikalou ka rawa ni vakauqeti vakayalo ena masu ni vakabauta.

Ni caka oqo ena vukea noda vakatulewa ena veisiga. Vakabibi na gauna sa buli ka vakalawataki kina na lewa ni tamata, me sa qai noda ivakarau tudei ga na lawa ni Kalou. Ni da via walia na veika e medremedreya, e dodonu meda vakasaqara taumada na veidusimaki ni Kalou.

E dodonu meda “vakamacalataka na ivakavuvuli ni ivola tabu . . . me keimami kila ka taurivaka.”⁹ Ena vakarerevaki sara ni da saga meda tawasei keda ka kaya “noqu vakatikiki” se “noqu itovo duatani.” Ni dua e vakatikikitaka nona bula ki na dua na loqi tani, ena sega ni taucoko ki na kena ituvaki dodonu—ka sega ni yaco me kena ituvaki *dina* vakaikoya.

Na veitemaki mo tamata rogo ena rawa mo vakaliuca nodra vosa na tamata ka segai na vosa ni Kalou. Na vunau vakapolitiki kei na iwalewale ni volivolitiki e gadrevi kina nodra nanuma na tamata me vaqacacotaka nodra ituvatuva. Ena kilai raraba na macala ni nanuma oqori. *Ia* era dau sega ni vakayagataki me yavu me vakadonui kina na talaidredre ki na ivakaro ni Kalou! Kevaka mada ga “sa vakayacori raraba tu,” na cala e sega vakadua ni donu. Na veika vakatevoro, na cala, kei na butobuto e sega ni ka dina, ke vakayacori raraba tiko. Sa veivunauci kina na ivolanikalou: “Era na ca ko ira era vakatoka na ca me vinaka, kei na vinaka me ca; era

kaya sa rarama na butobuto, ka butobuto na rarama.”¹⁰

Ni oti na iMatai ni Valu Levu, a rogo levu sara e dua na sere ni gagano. Ni vakatabakiduataka na ivalavala ca, e vakadeitaka ni 50 na milioni na tamata era sega ni cala. Ia na kena dina, na 50 na milioni na tamata era *rawa* ni cala—cala botoboto. Na ivalavala ca ena ivalavala ca tikoga ena mata ni Kalou, ka yaco na siga mena lewai keda ena noda cakacaka kei na gagadre.¹¹

Ni veidutaitaki na rere kei na tawavakabauta sa sinai tu oqo e vuravura kei na vakabauta kei na yaloqaqa nei luvequ yalewa lomani o Emily, sa tiko oqo ena yasa ni lati ka dua. Ni sa takali na bula mai na yagona tauvi kenisa, sa dredre sara me vosa. Ia ni sa dredre mai, a kaya mai vei au, “Ta, kua ni leqataki au. Au kila niu na vinaka!” Sa vakaraitaka tiko o Emily na nona vakabauta—sa ramase mai—ena gauna lomani o ya, ena gauna keitou gadreva kina vakalevu.

Na tinani gone totoka oqo, e lima na luvena, e taucoko nona vakabauta na Tamana Vakalomalagi, ena Nona ituvatuva, kei na bula raraba

tawamudu ni nona matavuvale. Sa mai semati qaqaco lesu vua na Kalou. A taucoko na nona dina ki na veiyalayalati vua na Turaga kei watina. E lomani iratou na luvena ia a kune vakacegu, dina ga ni sa na tawase mai vei iratou. E vakabauta na nona veisiga ni mataka, kei nona vuvale, baleta e vakabauta na Tamada Vakalomalagi kei na Luvena.

Ena 1986, a kaya kina o Peresitedi Thomas S. Monson: “E dina eda na sotava na rere, vakasewasewani, ka saqati. Meda sa yaloqaqa meda valuti ira lesu, ka yaloqaqa meda tutaka na ivakavuvuli. Yaloqaqa ga, sega ni soli iko, ena kauta mai na marau ni veivakadonui ni Kalou. . . . Me nanumi tiko ni tamata kece era dau rere, ia o ira era vorata nodra rere ena [vakabauta] era sa yaloqaqa talega.”¹²

Sa na dina tu ga na ivakasala nei Peresitedi Monson! Au sa vakamasuti, kemuni na taciq kei na ganequ: Ena veisiga yadua, ena nomu ilakolako ki na nomu icavacava tawamudu, mo vakalevutaka nomu vakabauta. Vakaraitaka nomu vakabauta! Me laurai nomu vakabauta!¹³

Sa noqu masu ko ni na semati qaqaco lesu vua na Kalou, ka me umanaki na Nona dina tawamudu ki yalomuni me tawayalani. Ka sa noqu masu, me na laurai tiko na nomuni vakabauta ena nomuni bula taucoko! Ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Ni sa sucu e dua na gone, ena vesuki e rua na yasani ivicovico ka koti na tadrui ni ivicovico oqo. Na ivicovico e dua na ivesu—e dua na ivesu kaukauwa. Na vosa na *lotu* e yavu mai na vosa vaka-Latini: *re*, e kena ibalebale na “vakadua tale” se “lesu tale” vakataka na *ligare*, kena ibalebale “me vesu” se “me sema.” Koya gona, eda sa kila vinaka kina ni lotu e “semati ira na tamata vakabauta vua na Kalou.”
2. Lako Yani 20:3. Me kena ikuri, a kaya na Turaga, “Dou veivutuni ka biuta tani na nomudou matakau; dou vagolea tani . . . na nomudou ka vakasisila kecega” (Isikeli 14:6).
3. Vunau kei na Veiyalayalati 6:36.
4. Raica na Spencer W. Kimball, *The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball (1982), 391.
5. Raica na Mosaia 2:41; Vunau kei na Veiyalayalati 58:30–33; 82:10. E dina na ivakavuvuli oqo ki na tamata yadua, ni “Sa sega ni digitaki ira vakailoa na tamata na Kalou” (Cakacaka 10:34; raica talega na Moronai 8:12).
6. Vunau kei na Veiyalayalati 132:22.
7. Raica na Vunau ni Soro 15:13.
8. 2 Timoci 3:7.
9. 1 Nifai 19:23.
10. Aisea 5:20.
11. Na ivolanikalou e vakavulica: “Dou lako mai vua na Turaga na Yalosavasava. Mo dou kila ni sa dodonu na nona sala. Raica sa qiqo na matamata ni koro me ra curu kina na tamata ka sa dodonu na sala me ra muria, ia na ivakatawa ni matamata ni koro sa i Koya na Yalosavasava ni Isireli ka sa sega ni lesia kina e dua tale na tamata; ia sa sega e dua tale na katuba mera curu kina, ena matamata ga; ia sa sega ni rawa me vakaisini Koya, ni sa i Koya na Turaga na Kalou” (2 Nifai 9:41).
12. Thomas S. Monson, “Courage Counts,” *Ensign*, Nove. 1986, 41. E dua na gauna, a cauraka o Peresitedi Monson na veivunauci veivakauqeti oqo: “Meda bula cecere, e gadrevi meda vakatorocaketaki keda meda sotava rawa na dredre ena qaqa, rarawa ena marau, kei na uabaleti ena yalomalua. . . . Eda sa luvena tagane kei na yalewa na Kalou bula, eda sa buli mai na kena ituvaki. . . . Eda sega ni rawa meda dina tiko ena ka oqo keda sega ni sotava e dua na kaukauwa vou kei na qaqa, vakakina meda yaloqaqa meda bulataka na ivakaro ni Kalou, na kaukauwa meda vorata rawa na veitemaki i Setani” (“Yellow Canaries with Gray on Their Wings,” *Ensign*, Julai 1973, 43).
13. “Biuta tani na ivalavala sa sega ni vakalotu” (Moronai 10:32). Mo rerevaka na Kalou ka segai na tamata (raica na Vunau kei na Veiyalayalati 3:7; 59:5).

Mai vei Elder Richard G. Scott

Ena Kuoramu ni iApositolo Le Tinikarua

“Au Sa Solia Vei Kemudou e Dua na iVakarau”

Na ivakaraitaki totoka duadua ka bula e vuravura sa ikoya na iVakabula o Jisu Karisito. . . . E sureti keda meda muria na Nona ivakaraitaki vinaka sara.

Ena noqu vakananuma tiko na noqu itavi meu wasea na kosipeli, au sa lai nanumi ira na daulomani ka ra a vakavuna meu vukei ni kunea na sala vakalou meu muria meu toso- cake kina vakayalo. Ena veigauna bibi ni noqu bula, e dau vakalougatataki au na Tamada Vakalomalagi me dua e dau vakademeni au me mai vukei au me tuberi au ena sala e dodonu meu muria. Era dau muria na nona vosa na iVakabula: “Niu sa solia e dua na ivakarau vei kemudou, mo dou kitaka me vaka au sa kitaka oti vei kemudou.”¹

Niu a se gonelailai a sega tu ni lewenilotu o tamaqu ka sa sega tu ni dau laki lotu o tinaqu. Keitou a dau bula tu mai Washington, D.C., ka rau tiko na itubutubu nei tinaqu rauta ni 2,500 na maile (4,000 km) mai na yasana o Washington. Ni oti e vica na vula mai na ikawalu ni noqu siga ni sucu, a gade mai o Buqu Whittle me mai sikovi keitou. A lomatarotarotaka o Buqu baleta ni sega ni dua vei

keirau kei tuakaqu e sa papitaiso. Au sega ni kila se cava a kaya vei rau na noqu itubutubu baleta oqo, ia na ka ga au kila ni dua na mataka a kauti keirau kei tuakaqu ki na vanua ni gade ka wasea vei keirau na bibi ni noda papitaiso kei na dau lakova wasoma na soqoni ni Lotu. Au sega ni kila na matailalai ni veika a cauraka, ia na nona vosa a vakayadrati au ka sega ni dede keirau sa papitaiso kei tuakaqu.

Tomana tikoga o buqu na nona tokoni keirau. Au nanuma ni veigauna keirau dau lesi me keirau vosa e vale- nilotu keirau dau qiriti koya me solia mai e so na ivakasala. Ni dau oti ga e vica na siga sa dau yaco mai ena meli e dua na ivola ka tu kina na vosa sa volai rawa tu mai. Ni oti ga vakalailai sa veisau na kena icakacaka a cakava, ka ni sa dau vakau ga mai e dua na idusidusi ni vosa ka sa na gadrevi kina na neirau na sasaga.

E a vakayagataka o buqu na ivakarau donu vinaka ni veivakayararataki kei na veidokai me vukei